

Швейцарсько-український проект
DESPRO
Підтримка децентралізації в Україні

 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
Швейцарська Конфедерація

skat Swiss Resource Centre and
Consultancies for Development

СТРАТЕГІЯ КОНСОЛІДАЦІЇ ТА ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЇ
ЗАХОДІВ ШВЕЙЦАРСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ПРОЕКТУ
“ПІДТРИМКА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ» DESPRO,
ЩО ОРІЄНТОВАНІ НА ПІДТРИМКУ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ
ТА УЧАСТІ ЖІНОК У ПРИЙНЯТТІ РІШЕНЬ
НА 2020 – 2021 РОКИ

КИЇВ - 2020

Зміст

Глосарій	3
Вступ	4
Загальний контекст	6
Нормативна база	8
Загальна мета та стратегічні цілі	9
Бенефіціари	9
Стратегічна ціль 1	10
Стратегічна ціль 2	12
Партнери	14
Комунікація	15
Загальні першочергові заходи на 2020 – 2021 роки	16
Додатки	16

Глосарій

Гендер – це соціальна стать, що формує поведінкові, культурні, психологічні, візуальні та інші соціально-культурно зумовлені відмінності між чоловіками та жінками.

Гендерна рівність - політика рівних прав і можливостей чоловіків та жінок, а також діяльність зі створення механізмів щодо її реалізації

Гендерний підхід - ознака політичної, економічної та будь-якої іншої культури, яка полягає у врахуванні інтересів соціально-статевих груп суспільства. Суттю гендерного підходу є усвідомлення того, що суспільні явища по-різному впливають на чоловіків та жінок, викликають у них неоднакові реакції.

Гендерні стереотипи - це результат уявлень (найчастіше застарілих) про ролі, можливостях і характеристиках чоловіків і жінок.

Гендерно-орієнтоване бюджетування – є бюджет, який відповідає реальним потребам суспільства, з врахуванням особливостей потреб чоловіків і жінок, хлопчиків та дівчаток.

Гендерно чутлива політика - система протекціоністських дій на основі законодавства, що дозволяють жінкам з різним соціальним досвідом і соціальним капіталом отримати реальні життєві шанси зробити професійну кар'єру, підвищити свій соціальний статус.

Інституціалізація – процес визначення і закріплення соціальних норм, правил, статусів і ролей, приведення їх у систему, здатну діяти у напрямі задоволення деякої суспільної потреби.

Консолідація – це зміцнення, об'єднання, інтеграція, згуртування чого-небудь (осіб, груп, організацій, рухів та іншого).

Статистика, розбита за статтю - це кількісна статистична інформація про відмінності та нерівноправ'я між жінками й чоловіками.

Стратегія – це загальний, недеталізований план, охоплюючий довготривалий проміжок часу, спосіб досягнення складної мети.

Вступ

Важливим напрямом демократичного розвитку України є встановлення в українському суспільстві ґендерної рівності, що передбачає рівноправну участь жінок та чоловіків у всіх сферах життя, а також рівний доступ представників обох статей до ресурсів. Відповідно до індексу глобальної ґендерної нерівності у 2020 році Світового Економічного Форуму Україна посідає 59 місце зі 153 країн, якщо в цілому врахувати прогрес у сферах економічної участі, освіти, охорони здоров'я та розширення прав і можливостей у політиці.¹ Водночас, коли йдеться про політичну участь, жінок в Парламенті та жінок на міністерських посадах, Україна посідає нижчі сходинки (83, 88 та 82 місця відповідно, з-поміж 144 країн).²

Рівноправна участь жінок і чоловіків у прийнятті рішень відіграє також суттєву роль у процесі реформування місцевого самоврядування та децентралізації в Україні. Важливим у цьому контексті є посилення ролі жінок в органах місцевого самоврядування, їх активне залучення до процесів економічного розвитку та зменшення ґендерної нерівності в доступі до економічних ресурсів і суспільних благ.

Міністерство розвитку громад та територій України (Мінрегіон) впроваджує Стратегію ґендерної рівності Мінрегіону на 2019-2021 роки для врахування принципу ґендерної рівності в процесі формування та реалізації державної регіональної політики, що перебуває у межах його повноважень, використовуючи ґендерний підхід як наскрізний.³

Підтримка ґендерної рівності є ключовим компонентом стратегії Швейцарського бюро співробітництва на 2015-2018 роки⁴ та діяльності Швейцарської агенції розвитку та співробітництва загалом. Вона охоплює такі сфери: ґендерна рівність і права жінок; права людини та ґендерна рівність в конфліктних ситуаціях та нестабільному контексті, доступ до ресурсів, освіти та доходів, посилення політичної участі жінок.⁵

Швейцарсько-український проект “Підтримка децентралізації в Україні” DESPRO фінансується Швейцарською Конфедерацією через Швейцарське бюро

¹ http://www3.weforum.org/docs/WEF_GGGR_2020.pdf

² http://www3.weforum.org/docs/WEF_GGGR_2020.pdf

³ Стратегія ґендерної рівності Мінрегіону на 2019 – 2021 роки

⁴

https://www.eda.admin.ch/dam/deza/de/documents/laender/DEZA_Cooperation_Strategy_Ukraine_2015-18_UK_WEB.pdf

⁵ Gender in practice. A toolkit for SDC and its partners.

https://www.eda.admin.ch/dam/deza/en/documents/themen/gender/224801-equidad-genero-en-practica_EN.pdf

співробітництва (SDC) та впроваджується Швейцарським центром ресурсів та консультацій з питань розвитку (Skat). Місія проекту полягає в оптимізації системи управління та сприянні ефективному місцевому розвитку в Україні, що, відповідно, створить новий імпульс як для демократичних процесів, так і для надання послуг на рівні громади.

У відповідності до візії Швейцарської агенції розвитку та співробітництва, тема гендерної рівності є наскрізною для проекту, тобто їй приділяється увага на всіх етапах його реалізації. Проект на концептуальному рівні інтегрував гендерну тематику у проектні документи та систему моніторингу діяльності. На імплементаційному рівні проект визначив квоту у щонайменше 40% участі представників кожної статі у всіх заходах, зустрічах та робочих групах на місцях, збирає дані, що розбиті за статтю. Окрім того, вся діяльність з розбудови потенціалу проектів як на національному, так і на місцевому орієнтована на сприяння рівному доступу жінок і чоловіків, а навчальні заходи проекту включають окремі курси із основ гендерної рівності та спеціальний онлайн курс для місцевих партнерів.

Важливим є те, що вдосконалюючи доступ до та якість публічних послуг, передусім водопостачання та водовідведення, DESPRO сприяє гендерній рівності та приносить користь жінкам, які в сільській місцевості традиційно перенавантажені роботою по господарству.

На місцевому рівні DESPRO приділяє увагу забезпеченню кращого доступу жінок до процесів прийняття рішень та створенню кращих можливостей для розвитку лідерських якостей для жінок в громадах.

У 2017 році проектом було проведено дослідження «Залучення жінок у процес імплементації реформ з децентралізації», метою якого був аналіз участі жінок у процесах децентралізації, а також оцінка впливу реформи місцевого самоврядування на участь жінок в політичному житті на місцевому рівні. В рамках дослідження було опитано більше 70 осіб-представників місцевого самоврядування з різних областей України. Дослідження виявило гендерну асиметрію щодо представленості жінок на керівних посадах та у прийнятті рішень на місцях. Таким чином, протягом 2018 – 2019 років DESPRO здійснював очні та онлайн заходи з розбудови спроможності жінок у місцевому самоврядуванні, що мало на меті підтримку участі жінок у прийнятті рішень.

З метою консолідації та подальшої інституціоналізації діяльності Проекту «Підтримка децентралізації в Україні» у даній сфері, DESPRO розробив цей стратегічний документ для впровадження протягом 2020 – 2021 роках. В основу

документу лягли результати опитувань представників місцевого самоврядування щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків, що були проведені у 2019 році методами анкетування та фокус-груп (всього 95 респондентів).

Загальний контекст

Вплив імплементації реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади на гендерну політику та активність жінок в громаді підтверджується опитуваннями та дослідженнями, що проводив проект DESPRO, зокрема, Звітом «Залучення жінок у процес імплементації реформ з децентралізації» 2017 року, результатами фокус-груп та соціологічного опитування представників органів місцевого самоврядування щодо забезпечення рівних прав та можливостей 2019 року, тощо.

У 2015 році Верховна Рада України включила до виборчого законодавства норму про ґендерну квоту, зокрема, в Законі України «Про місцеві вибори» з'явилося положення про те, що «представництво осіб однієї статі у виборчих списках кандидатів у депутати місцевих рад у багатомандатних виборчих округах має становити не менше 30% загальної кількості кандидатів у виборчому списку». Проте, середній показник представництва жінок знизився на 10% у 2018 році у порівнянні з виборами 2015 року. Так, станом на початок 2018 року серед 665 голів ОТГ було 103 жінки (15,4%), якщо порівняти із 2015 роком, коли ця цифра становила 18,8%. Також, можна відзначити, що представництво жінок серед голів сільських та селищних ОТГ вище, ніж міських ОТГ. Загалом, існує тенденція зменшення відсотку кандидаток-жінок у ради та на голів громад і чим більш економічно спроможна ОТГ, тим запекліша передвиборча боротьба та менший відсоток кандидаток у ради та на голови.⁶

За результатами опитування DESPRO представників органів місцевого самоврядування щодо забезпечення рівних прав та можливостей, співвідношення чоловіків і жінок в органах самоврядування складає: в апараті жінок від 60% до 90%, а на керівних посадах, навпаки, чоловіків від 60% до 100%. Основні причини гендерної асиметрії в органах самоврядування, які були озвучені учасниками обговорень: брак досвіду лідерської та управлінської діяльності; відсутність часу для громадської активності через зайнятість домашніми справами, страх не впоратись з завданнями; брак вмінь щодо публічних дебатів, відстоювання інтересів; зневірення у можливість щось змінити. У той же час, жінки у сільській місцевості ще й досі

⁶ <https://gurt.org.ua/news/informator/49843/>

менш захищені від соціальних негараздів, ніж їхні посестри у містах через брак доступності до послуг медицини, освіти, захисту від насильства чи дискримінації, на ринку праці тощо.

Питання, що виникли наразі перед ОТГ і необхідність їх вирішення не можна обійтися без врахування гендерних аспектів. Ступінь важливості гендерних питань на рівні громади представники місцевого самоврядування визначають як важливу і дуже важливу (20% і 20,5% відповідно)⁷. Також, 87% опитуваних хотіли б поглибити свої знання з теми гендеру, при цьому більшість визначала свій рівень знань як середній (64,3%). Щодо заходів, які б могли б посилити гендерну рівність на рівні громади, були визначені такі:

- Інформування
- Проведення тренінгів, семінарів, навчальних візитів, інтерактивне навчання
- Збір гендерної статистики
- Розробка положення про гендерну рівність
- Посадова особа ОМС з гендерних питань
- Гендерно-орієнтоване бюджетування
- Включення гендерної складової у всі програми громади.
- Збалансувати кількість жінок у радах та у керівництві громади.

Значною мірою на залучення жінок до процесів на місцях, вплинула саме реформа і можливість щось змінити у себе в громаді. Так, 27% респондентів визначили, що ситуація з дотриманням гендерної рівності покращилася із початком реформи, а 41% респондентів сказали, що значно покращилася.⁸ Учасники та учасниці різного рівня опитувань зазначили, що причинами та мотивами збільшення активності жінок на рівні місцевих громад є впровадження реформ та процесу децентралізації. Небайдужі жінки почали активно включатися в процес реформування влади на місцях ще на етапі обговорень змісту процесу децентралізації, особливостей об'єднання громад, планування розвитку, тощо. Багато жінок почали усвідомлювати реформу, як можливість вирішити не тільки питання громади, але й свого особистого зростання, в якому вони побачили свої здібності бути лідерками, вирішувати конфлікти та шукати прогресивні шляхи

⁷ Див. Додаток 1.

⁸ Див . Додаток 1, п.6.

вирішення. Не тільки самі жінки з лідерськими здібностями потягнулися до участі в проектах та роботи над ними, а й чоловіки всіляко їх підштовхували та підтримували. Вони зрозуміли, що у жінок є потенціал і досвід для впровадження змін в громаді.

«Ми проводили порівняння активності жінок у 2004 і 2015. Активність піднялася майже на 50%. У нас з 17 депутатів 11 жінок. Жінок запрошували самі мешканці, тому що жінка більше і краще може бачити проблеми»⁹

Більшість учасниць опитування усвідомлює, що консолідація інститутів з навчання, розвитку жінок-лідерок місцевого самоврядування потрібна, а для якісного, перманентного навчання потрібен єдиний координатор і організатор. За результатами опитування, асоціації місцевого самоврядування та, зокрема, Асоціація ОТГ були визначені як організації, що кращою мірою могли б надавати навчальні послуги жінкам, що бажають будувати професійну кар'єру в місцевому самоврядуванні (63% опитаних). Щодо форми навчання, то найбільше голосів було віддано очним формам навчання, зокрема, тренінгам, семінарам, лекціям і обміну досвідом. Від мережі жінок місцевого самоврядування представники місцевого самоврядування хотіли б отримувати:

«Всю інформацію відносно управління в ОМС з нахилом на гендер, успішний досвід, приклади успіху жінок, новини законодавства, інформацію про можливості саморозвитку»¹⁰

Нормативна база

Документ базується на нормативно-правових актах, спрямованих на досягнення рівності жінок та чоловіків, зокрема: цілі №5 Цілей сталого розвитку ООН; статті 24 Конституції України; Законі України «Про рівні права та можливості чоловіків та жінок», Державній програмі «Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» на період до 2021 року, Національному плані дій «Жінки, мир, безпека» на період до 2020 року, Стратегії гендерної рівності Міністерства розвитку громад та територій України на 2019 – 2021 роки та інших.

⁹ Див. Додаток 2.

¹⁰ Додаток 1.

Загальна мета та стратегічні цілі

Загальною метою Стратегії є сприяння гендерній рівності та розширенні можливостей жінок в місцевому самоврядуванні шляхом консолідації набутого досвіду та подання пропозиції щодо можливих подальших кроків у цій сфері.

Для реалізації мети Стратегії визначено такі стратегічні цілі:

Ціль 1. Розширення можливостей представників органів місцевого самоврядування та їх асоціацій для збільшення представленості жінок у процесах прийняття рішень на місцевому рівні.

Ціль 2. Посилення інституційної спроможності громад у розбудові гендерно-чутливих послуг, що орієнтовані на жінок та чоловіків.

Період імплементації: 2020 – 2021.

Довготривалим впливом Стратегії є підвищення гендерної чутливості громад та забезпечення рівності жінок та чоловіків на місцевому рівні.

Бенефіціари

Бенефіціарами реалізації Стратегії є жінки та чоловіки, що мешкають в громадах на всій території України, а також суспільство в цілому:

- Жителі об'єднаних громад
- Представники місцевого самоврядування, державних органів виконавчої та законодавчої влади
- Асоціації органів місцевого самоврядування

Представники місцевого самоврядування на місцях, зокрема, в об'єднаних територіальних громадах, покликані прияти імплементації Стратегії на місцевому рівні.

Стратегічна ціль 1

Розширення можливостей представників органів місцевого самоврядування та їх асоціацій для збільшення представленості жінок у процесах прийняття рішень на місцевому рівні.

Рівноправна участь жінок у прийнятті рішень відіграє суттєву роль і у впровадженні реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Адже жінки на рівні та у партнерстві з чоловіками стають рушійною силою втілення змін у процесі децентралізації. З метою розширення можливостей для розвитку лідерського потенціалу жінок в об'єднаних територіальних громадах проект DESPRO у 2018 році розпочав підтримку жінок-лідерок місцевого самоврядування. Протягом 2018 – 2019 років проведено 3 тренінги, що склалися із 2 сесій навчання, для 76 жінок-представниць ОТГ. В рамках тренінгів учасниці мали нагоду оволодіти техніками ефективної комунікації, розвинути навички роботи в команді, засвоїти основи переговорних практик з особливим акцентом на впровадження змін на місцевому рівні. Тренінги мали значний успіх, зокрема, у квітні 2019 року до участі у навчанні було отримано більше 300 заявок від представниць органів місцевого самоврядування з усіх областей України. Також, в середньому 96,6% учасниць навчання оцінили корисність здобутих знань та практичних навичок у їх роботі в органах місцевого самоврядування.¹¹

У 2019 році Проект визначив Асоціацію ОТГ своїм партнером для проведення тренінгів «Жінки-лідерки місцевого самоврядування» з метою інституціоналізації та масштабування цієї діяльності у майбутньому серед місцевого самоврядування на всій території України.

У продовження розпочатої діяльності, дії проекту DESPRO для реалізації зазначеної стратегічної цілі будуть спрямовані на навчання та підвищення кваліфікації, обмін досвідом, успішними практиками з лідерства, впровадження гендерної політики для представників місцевого самоврядування в Україні.

Бенефіціарами такої діяльності є:

¹¹ Результати опитування учасниць тренінгів «Жінки-лідерки місцевого самоврядування», DESPRO, листопад 2019

- жінки-лідерки, які беруть участь у прийнятті рішень;
- молоді жінки і ті, які навчаються та прагнуть досягнути прогресу в управлінні людськими ресурсами та керуванні своїми громадами;
- чоловіки, які бажають працювати в командах задля підвищення стійкості і продуктивності рішень в інтересах місцевих громад;
- органи місцевого самоврядування, зокрема, в ОТГ;
- Асоціація ОТГ

Основні заходи для реалізації Цілі 1:

1. Проведення навчань на гендерну тематику та тематику участі жінок у прийнятті рішень, лідерству на місцевому рівні
2. Організація та проведення циклу вебінарів для жінок-лідерок місцевого самоврядування із залученням відомих експертів та голів ОТГ для обміну досвідом
3. Організація та проведення циклу вебінарів для гендерних радників/ць, уповноважених в ОТГ
4. Проведення тренінгу для тренерів спільно з Асоціацією ОТГ для жінок-лідерок
5. Започаткування та підтримка програми менторства для молодих жінок-лідерок в ОТГ
6. Створення та розповсюдження кейсів успішних практик жінок голів, депутаток, старост, посадових осіб органів місцевого самоврядування
7. Інформаційна, експертна підтримка, методичне забезпечення з гендерної політики, прав жінок та жіночого лідерства платформи гендерної рівності Асоціації ОТГ
8. Налагодження обміну досвідом та практиками з даної тематики на порталі «Спільнота практик» DESPRO
9. Співпраця з МФО «Рівні можливості» для менторської та консультативної підтримки
10. Поширення контактів існуючих гендерних організацій із зазначенням напрямів їхньої роботи

11. Поширення інформації про навчальні програми із зазначеної теми, що проводяться іншими організаціями

Очікувані результати.

Реалізація Цілі 1 сприятиме подальшому розвитку потенціалу представників органів місцевого самоврядування на місцевому рівні. Молоді жінки, що працюють в ОТГ підвищать свої знання і навички роботи в місцевому самоврядуванні шляхом участі у навчальних заходах, тренінгах, вебінарах. Через обмін досвідом, програму менторства із більш досвідченими представницями місцевого самоврядування буде підтримана та розвинута мережа жінок-лідерок та їх горизонтальні зв'язки. Організаційна підтримка Асоціації ОТГ має на меті консолідацію та масштабування цих заходів для всіх ОТГ-членів асоціації.

Стратегічна ціль 2

Посилення інституційної спроможності громад у розбудові гендерно-чутливих послуг, що орієнтовані на жінок та чоловіків

Інноваційні моделі децентралізованого водопостачання, водовідведення поводження з твердими побутовими відходами, утримання та обслуговування, що орієнтовані на громаду, розроблена DESPRO/Skat і реалізуються у громадах, починаючи з 2007 року. Така діяльність фокусується реалізації місцевих проектів, які мають на меті постачання якісних публічних послуг у домівки, що відповідає гендерним відносинам: хатня робота, яку, як правило, виконують жінки, стає легшою і на неї витрачається значно менше часу. Зменшення кількості проблем зі здоров'ям у сім'ях також дозволяє зменшити трудове навантаження для багатьох жінок, адже, зазвичай, догляд за хворими членами родини також є жіночим обов'язком. Більш того, підхід DESPRO, який базується на ініціативах громад, підтримує залучення великої кількості жінок до проектної діяльності, починаючи з прийняття рішень і, закінчуючи власне їх втіленням у життя. Разом з тим, є необхідність краще та більш диференційовано розуміти гендерні аспекти з метою відповідності потребам і чоловіків, і жінок та сприянню гендерній рівності на місцевому рівні.

У цьому контексті дії DESPRO будуть спрямовані на збільшення обізнаності представників та представниць ОМС у застосуванні ґендерного підходу у створенні публічних послуг на рівні місцевих громад.

Бенефіціарами такої діяльності є:

- жінки і чоловіки, дівчата та хлопці, враховуючи групи з інвалідністю, літнього віку у громадах
- органи місцевого самоврядування в Україні

Основні заходи для реалізації Цілі 2:

1. Поширення інформації з розробки та врахування політик з гендерної рівності в роботі органів місцевого самоврядування для представників партнерських громад
2. Участь в наповненні сторінки веб-сайту www.decentralisation.gov.ua, що стосується гендерної рівності
3. Подальша широка популяризація онлайн курсу DESPRO «Гендерна політика для розвитку місцевого самоврядування»
4. Обмін досвідом та вебінари з особливостей надання гендерно-чутливих послуг для ОТГ враховуючи різні цільові групи
5. Обмін досвідом та вебінари з розробки документів (стратегій, політик, програм, планів заходів) з врахуванням гендерної складової та їх моніторингу та оцінки
6. Включення компоненту навчання щодо врахування гендерної політики, розробки документів з врахуванням гендерної складової у інші очні та онлайн навчальні заходи, що проводяться проектом
7. Поширення інформації про практику Проекту встановлення квот з метою однакової участі обох статей у процесах прийняття рішень на місцевому рівні
8. Поширення інформації про практику включення положень про недискримінацію, основи гендерної рівності в договори
9. Поширення практики призначення уповноважених з питань гендерної політики в ОМС
10. Поширення інформації про збір та аналіз статистики, розбитої за статтю на рівні громад

Реалізація Цілі 2 призведе до покращення вміння розробляти і впроваджувати стратегії та плани дій з врахуванням гендерно-чутливих послуг в усіх сферах соціального та економічного життя, дасть можливість враховувати інтереси кожної соціальної групи жінок та чоловіків, дівчат та хлопців у місцевій громаді. Командна робота жінок та чоловіків у процесі прийняття рішень на місцевому рівні призведе до консолідації зусиль у створенні гендерно-чутливих послуг і позитивних соціальних змін на рівні громад.

Партнери

Наскрізна тема гендерної рівності для Проекту передбачає, в першу чергу, орієнтацію на співробітництво із всіма суб'єктами, що працюють у сфері підтримки реформи місцевого самоврядування та процесу децентралізації влади в Україні та інтеграцію питань рівної участі жінок та чоловіків у всі види діяльності. Проект приділяє значну увагу налагодженню партнерських відносин з всіма організаціями, що працюють в напрямку підтримки місцевого самоврядування загалом на національному, обласному та місцевому рівнях, так і тими, діяльність яких певною мірою направлена на підтримку гендерної рівності.

В рамках діяльності DESPRO, орієнтованої на сприяння гендерної рівності протягом 2017-2019 рр. ключовим партнером стала Асоціація об'єднаних територіальних громад. Асоціація об'єднаних територіальних громад є загальноукраїнським об'єднанням місцевого самоврядування, яка створена для поширення найкращих практик сучасного та інноваційного управління громадами, а також захисту їх законних прав та інтересів, і налічує 490 громад з усіх регіонів України. Метою її діяльності є сприяння становленню та розвитку об'єднаних територіальних громад як основи цілісної нової системи потужного і дієвого місцевого самоврядування України. В Асоціації ОТГ у лютому 2019 р. створено платформу «З питань гендерної рівності», що націлена на допомогу громадам ефективно вирішувати питання із врахуванням гендерно-чутливого підходу, зокрема, підтримка органів місцевого самоврядування-партнерів Асоціації із складанням гендерно-орієнтованих бюджетів, гендерних портретів, збором гендерної статистики, гендерні портрети, розвитку жіночого лідерства в ОТГ.

Протягом 2018- 2019 рр. DESPRO мав успішний досвід співпраці із Асоціацією ОТГ у проведенні навчань для представниць місцевого самоврядування. Жінки із ОТГ отримали необхідні знання та покращили лідерські навички для роботи у місцевому самоврядуванні на керівних посадах. Статус Асоціації та існуючий позитивний досвід співпраці дає можливість розглядати Асоціацію в якості важливого партнера для імплементації Стратегії на місцевому рівні.

Іншими партнерами в реалізації Стратегії визначено:

- Верховна Рада України, зокрема, міжфракційне об'єднання «Рівні можливості»;
- Міністерство розвитку громад та територій України;
- експертне співтовариство;
- засоби масової інформації.

Комунікація

Одним з інструментів реалізації Стратегії буде всебічна комунікаційна та інформаційна підтримка з метою підвищення обізнаності щодо питань гендерної рівності у представників місцевого самоврядування та сприяння зміні ставлень у даній сфері. Комунікація охоплюватиме як вертикальну складову, тобто поширення інформації та кращих практик за темою гендерної рівності Проектом та партнерами, так і горизонтальну - обмін інформацією та практиками між бенефіціарами.

Загальні першочергові заходи на 2020 – 2021 роки

Першочерговими заходами на виконання цього стратегічного документу є:

- Проведення зустрічей на тематику участі жінок у прийнятті рішень
- Організація та проведення циклу вебінарів

- Проведення тренінгу для тренерів спільно з Асоціацією ОТГ для жінок-лідерок
- Започаткування та підтримка програми менторства для молодих жінок-лідерок в ОТГ
- Створення та розповсюдження кейсів успішних практик жінок в місцевому самоврядуванні

Додатки

Додаток 1. [Результати соціологічного опитування](#) представників органів місцевого самоврядування щодо забезпечення рівних прав та можливостей, 2019 рік

Додаток 2. [Результати фокус груп](#) серед жінок-лідерок у місцевому самоврядуванні, 2019 рік